

Landstrømpolicy i Oslo Havn KF (HAV)

HAV har jobbet med landstrøm i mer enn ti år. HAV ser det som positivt at Enova vil bidra til å finansiere både infrastruktur på kaia og ombygging av skip. HAV har et grunnleggende prinsipp om at utgangspunktet for å vurdere miljøteknologi bør være å finne tiltakene som gir best miljøeffekt, og ikke starte med valgt løsning.

Landstrøm er et effektivt tiltak for å redusere både lokale luftutslipp og øke energi effektiviteten i sjøtransporten. Men det er ikke den eneste løsningen som kan redusere potensielt skadelige NO_x-utslipp. DFDS har katalysator på begge sine skip, og reduserer slik opp mot 80 prosent av NO_x utslippene når de ligger til kai. Dette er helt uavhengig av infrastruktur på kaia og benyttes i begge havner hver dag hele året.

Enova sitt prinsipp er at støtten fra dem skal være «utløsende». Det betyr at anlegg som allerede er budsjettert eller planlagt utført ikke får støtte. Støtten man får er basert på en kostnyttvurdering der mengden CO₂ tiltaket reduserer per krone er uløsende. Støtten til landstrøm er pr i dag designet som en konkurranse. Søkerne og prosjektene er unntatt offentlighet, mens vinnerne av støtte og deres prosjekt offentliggjøres. Enova legger ut konkurranse om midler til landstrøm ca. hvert halvår og gir vinnerne 1,5 år på å ha løsningen klar. Det er videre pr i dag ikke krav til at løsningen blir tatt i bruk grunnet diskusjonen om høna og egget. Enova vil bidra til å få infrastruktur på plass, som så kan tas i bruk på sikt. Landstrømanleggene må være mulig å ha i drift i minimum tre år etter ferdigstilling. Disse kriteriene kan endre seg over tid, men alt er åpent og tilgjengelig på enova.no.

HAVs erfaringer med Enova

- HAV har søkt Enova støtte når det var stor usikkerhet om noen ville bruke løsningene, og fått tilslag.
- Vi har god erfaring med Enovas enkle format for søknader og rapportering. HAV har erfart at Enova lytter til innspill og korrigerer seg til virkeligheten, selv om prinsippene er strenge.

Det er behov for å ha en felles forståelse for om og når det HAV skal søke Enova støtte. HAV kan ved et hvert landstrømprosjekt vurdere å søke Enova. Vurderingen kan vektas ut ifra følgende prinsipper:

HAVs prinsipper om Enova støtte

- HAV kan søke når miljøeffekten (CO₂) ansees som begrenset
- HAV kan søke når det er stor usikkerhet om noen vil ta løsningen i bruk
- HAV kan søke Enova når anleggsbidraget fra netteier utgjør en betydelig andel av kostnadene

Høy miljøeffekt oppnås der ombygging av 5 skip eller færre kan halvere utslippet eller mer (ref. utenlandsfergene, bulk på sement, roro på bilimport, og container).

Krav til grunnlag før HAV søker Enova støtte:

Det er etablert et prosjektmandat basert på forprosjekt slik at utslippsreduksjoner, grov skisse på kravspesifikasjonen med estimerte kostnader (+/- 30 %) og fremdrift kan konkretiseres. Kostnadsrammen skal inkludere prosjektering, entreprisestander og risikomargin. Landstrømanlegg skal designes slik at det bidrar til å profilere havna, og tas derfor med i forprosjektfasen.

HAVs prinsipper for å bygge landstrømløsninger

HAV investerer i havnens infrastruktur. HAV anser strøm til skip og annen aktivitet på terminalen som en del havnas infrastruktur. HAV samarbeider i partnerskap med kunder for å etablere brukervennlige løsninger. HAV etterstreber at løsningen på land korrelerer med klargjorte skip. Det betyr at kunder som har skip klare for strøm kan prioriteres foran andre.

HAVs prinsipper for tilrettelegging for miljøteknologi for sjøtransporten

Oslo Havn KFs miljøpolicy viser at vi vil bidra til å finne og tilrettelegge for miljøteknologi som gir positive miljøeffekter, sammen med en effektiv og rasjonell havnedrift. Vi tilrettelegger for en effektiv og miljøvennlig sjøtransport på en økonomisk og miljømessig god måte (formålet i Oslo Havn KF, vedtekter §3). Oslo Havn KF har tre prinsipper som vurderes og vektet når prosjekter i miljøteknologi skal prioriteres:

1. Høy sannsynlighet for å nå ønsket miljøeffekt (er avhengig av kunden som vil bruke løsningen)
2. Lavest mulig kostnad for Oslo Havn KF. Vi er selvfinansiert og fordeler kostnader ut på våre kunder i sjøtransporten.
3. Velge miljøteknologi som gir størst mulig nytte for våre kunder og eiere (Oslo kommune)

Å redusere NOx utslipp gir bedre luftkvalitet, å redusere CO₂ utslipp bidrar til bedre klima

- **Utenlandsfergene:** HAV arbeider for å få utenlandsfergene på landstrøm. HAV har som mål at landstrøm brukes av alle utenlandsfergene i 2020.
- **Containerskip:** Det er tilrettelagt for å trekke kabler til landstrøm ved utbyggingen av den store nye terminalen på Sjursøya. Arbeidet med standard er kommet ganske langt. HAV har ikke sett planer om investering på skipene.
- **Sement og bulkskip:** Det er dialog med sementprodusent, og teknisk løsning er enklere med lavspent. Skipene brukes i Oslofjorden.
- **Cruiseskipene:** Cruiseskip har store utslipp, men bare i sommerhalvåret når helsefarlig byluft ikke er en utfordring i Oslo. Det finnes en høyspent standard, men få cruiseskip i Europa som bruker landstrøm. Løsningen er dyr, krever minst 120 kvm areal, skipene trenger omformer, og flere tilknytningspunkter fordi skipene er ulike.